

УДК 342.951

DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2021.3.13>

Олена Юрїївна Салманова,

*доктор юридичних наук, професор,
заслужений працівник освіти України,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
кафедра адміністративного права та процесу (завідувач);*

 <https://orcid.org/0000-0002-6376-1160>,
e-mail: salmanova69@gmail.com;

Анатолій Трохимович Комзюк,

*доктор юридичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
кафедра адміністративного права та процесу (професор);*

 <https://orcid.org/0000-0002-7377-9241>,
e-mail: komzukat@ukr.net

**АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ
ПРАВИЛ ЗУПИНКИ, СТОЯНКИ ТА ПАРКУВАННЯ
ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ**

Визначено сутність, підстави та порядок реалізації заходів адміністративної відповідальності за порушення правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів, зокрема охарактеризовано зміст правил зупинки, стоянки і паркування цих засобів, порушення яких становить юридичну підставу відповідальності, тобто об'єктивну сторону складу адміністративного проступку, ознаки суб'єкта, що підлягає відповідальності за ці порушення, адміністративні стягнення, що можуть накладатися за їх вчинення, види суб'єктів, уповноважених розглядати справи про ці порушення, а також особливості провадження у таких справах. Зроблено висновок, що правове регулювання та практика застосування адміністративних стягнень за вчинення порушень правил зупинки, стоянки і паркування транспортних засобів потребують подальшого вдосконалення, насамперед з погляду забезпечення прав осіб, що притягаються до відповідальності.

Ключові слова: транспортні засоби, правила зупинки, стоянки та паркування, порушення, адміністративна відповідальність.

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

Експлуатація автомобілів та інших транспортних засобів щороку стає дедалі інтенсивнішою, що насамперед є свідченням технічного прогресу. Водночас збільшення кількості цих засобів створює чимало проблем як для організації та забезпечення безпеки дорожнього руху,

так і для життєдіяльності населених пунктів. Особливо це стосується великих міст, у яких транспортні затори часто паралізують увесь дорожній рух. Крім того, усім цим засобам потрібні місця для зберігання і паркування, яких також бракує. За даними Головного сервісного центру МВС України, на 1 січня 2021 р. в Україні було зареєстровано 13 468 287 транспортних засобів, з них лише у Києві і лише легкових автомобілів – 1 074 101¹. Разом із тим міська інфраструктура, як відзначено у рішенні Київської міської ради, внаслідок інертності містобудівної політики досі відповідає транспортній парадигмі початку ХХ століття. У Києві досі відсутня єдина система паркування транспортних засобів, унаслідок чого головним паркувальним простором є переважно тротуари та двори житлових будинків². В інших містах хоча транспортних засобів і значно менше, проте проблеми з їх паркуванням теж є достатньо гострими. Отже, постійно існує потреба у забезпеченні виконання правил зупинки, стоянки та паркування цих засобів, адже їх порушення практично вже запрограмовано міською владою того ж Києва. Оскільки належних матеріальних умов для виконання зазначених правил влада створити поки що не може, єдиним відносно ефективним засобом забезпечення їх дотримання стають юридичні санкції, у першу чергу – заходи адміністративної відповідальності. Під час її реалізації постійно виникають проблемні ситуації з різних причин, зокрема через неточності у застосуванні норм адміністративно-деліктного законодавства. Тому дослідження питань, що виникають під час реалізації адміністративної відповідальності за порушення правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів, є досить актуальним.

Стан дослідження проблеми

Варто зазначити, що загальним проблемам адміністративної відповідальності та забезпечення безпеки дорожнього руху, серед іншого з використанням адміністративно-правових засобів, присвячено чимало наукових праць, зокрема О. М. Бандурки, Ю. П. Битяка, С. М. Гусарова, Т. О. Коломоець, В. К. Колпакова, О. В. Кузьменко, Д. М. Лук'янця, О. В. Панасюк, А. О. Собакаря та ін. Проте особливості адміністративної відповідальності за порушення правил

---

¹ Статистика кількості зареєстрованих транспортних засобів за регіонами // Доступ до правди : сайт. URL: https://dostup.pravda.com.ua/request/84463/response/238537/attach/2/31.217.pdf?cookie_passthrough=1 (дата звернення: 26.08.2021).

² Про затвердження Міської цільової програми розвитку транспортної інфраструктури міста Києва на 2019–2023 роки : рішення Київської міської ради від 14.10.19 № 08/231-2505 // LIGA 360 : сайт. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MR191161> (дата звернення: 26.08.2021).

зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів спеціально не досліджувались.

Мета і завдання дослідження

Метою цього дослідження є визначення сутності, підстав та порядку реалізації заходів адміністративної відповідальності за вчинення порушень правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів. Відповідно до поставленої мети у статті необхідно виконати певні *завдання*, зокрема проаналізувати наукові праці, присвячені питанням сутності, підставам та порядку реалізації заходів адміністративної відповідальності за вчинення порушень правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів.

Наукова новизна дослідження

Наукова новизна статті полягає в подальшому розвитку положень, що стосуються сутності, підстав та порядку реалізації заходів адміністративної відповідальності за вчинення порушень правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів, а також у формулюванні нових положень, висновків та пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства.

Виклад основного матеріалу

Адміністративна відповідальність в Україні є важливим засобом забезпечення правопорядку, насамперед належного виконання різних загальнообов'язкових правил, до яких належать також правила зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів. Сутність цієї відповідальності як специфічного виду юридичної відповідальності полягає у застосуванні до осіб, які вчинили адміністративні проступки, особливих юридичних санкцій – адміністративних стягнень [1, с. 6–7]. Адміністративну відповідальність переважно врегульовано Кодексом України про адміністративні правопорушення¹ (далі – КУпАП), який визначає загальні питання цієї відповідальності: поняття адміністративного проступку, види адміністративних стягнень та загальні правила їх накладення, а також конкретні склади адміністративних проступків та санкції за їх вчинення, види органів і посадових осіб, яким надано право розглядати справи про ці проступки та застосовувати адміністративні стягнення, і порядок здійснення провадження у таких справах.

З метою визначення особливостей адміністративної відповідальності за порушення правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів необхідно зупинитись на характеристиці таких

---

¹ Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 26.08.2021).

питань: зміст правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів, порушення яких становить юридичну підставу відповідальності, тобто об'єктивну сторону складу адміністративного проступку; ознаки суб'єкта, що підлягає відповідальності за ці порушення; види адміністративних стягнень, що можуть накладатися за їх вчинення; види суб'єктів, уповноважених розглядати справи про ці порушення, а також особливості провадження у таких справах.

Щодо правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів варто насамперед звернути увагу на значення термінів «зупинка», «стоянка» і «паркування». Перші два терміни визначено Правилами дорожнього руху (далі – ПДР), затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306. Так, відповідно до п. 1.10 зупинкою визнається припинення руху транспортного засобу на час до 5 хвилин або більше, якщо це необхідно для посадки (висадки) пасажирів чи завантаження (розвантаження) вантажу, виконання вимог цих Правил, а стоянкою – припинення руху транспортного засобу на час, більший за 5 хвилин, з причин, не пов'язаних з необхідністю виконання вимог цих Правил, посадкою (висадкою) пасажирів, завантаженням (розвантаженням) вантажу¹, хоча в останньому випадку немає потреби взагалі згадувати про причини припинення руху, адже це може бути також необхідність виконання вимог Правил, посадка (висадка) пасажирів або завантаження (розвантаження) вантажу, тільки час їх перевищує 5 хвилин. Що ж стосується паркування, то ПДР цим терміном не оперують, його визначено Правилами паркування транспортних засобів, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 3 грудня 2009 р. № 1342, у яких ним визнається розміщення транспортного засобу на майданчику для паркування². Тут же визначено поняття місця для паркування як місця стоянки одного транспортного засобу на майданчику для паркування, позначене дорожньою розміткою відповідно до ПДР. Тобто паркування і стоянка є взаємопов'язаними поняттями – перше є процесом розміщення транспортного засобу для стоянки. І хоча паркування пов'язується із розміщенням транспортного засобу саме на майданчику для паркування, у побутовому

---

¹ Правила дорожнього руху : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 10.01.2001 № 1306 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-п> (дата звернення: 26.08.2021).

² Правила паркування транспортних засобів : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1342-2009-п> (дата звернення: 26.08.2021).

вжитку під ним розуміють розміщення транспортного засобу для стоянки будь-де, зокрема на проїзній частині. Про спорідненість цих термінів свідчить також їх використання у ПДР. Наприклад, п. 15.15 забороняється встановлення на проїзній частині предметів, що перешкоджають проїзду чи паркуванню транспортних засобів¹, тобто паркування у цьому разі не пов'язується із розміщенням транспортного засобу на спеціальному майданчику.

Правила зупинки і стоянки транспортних засобів ПДР визначено досить детально, склад адміністративного проступку становлять порушення будь-яких з них, але у ст. 122 КУпАП ці порушення диференційовано за окремим ознаками. Так, окремими частинами передбачено відповідальність за зупинку чи стоянку транспортних засобів на місцях, позначених відповідними дорожніми знаками або дорожньою розміткою, на яких дозволено зупинку чи стоянку лише транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю (виняток становлять випадки вимушеної стоянки), а також за зупинку чи стоянку транспортних засобів на місцях, позначених відповідними дорожніми знаками та/або дорожньою розміткою, на яких дозволено зупинку чи стоянку лише транспортних засобів, оснащених електричними двигунами². До них прирівняно також створення перешкод водіям зазначених засобів у зупинці чи стоянці.

Адміністративну відповідальність за порушення встановлених правил паркування транспортних засобів передбачено ст. 152-1 КУпАП, якою визначено як загальний, так і спеціальні склади адміністративного проступку. У першому випадку йдеться про будь-які порушення правил паркування, серед іншого неоплату вартості послуг з користування майданчиком для платного паркування. Окремими частинами встановлено відповідальність за паркування на місцях, призначених для безоплатного паркування транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, а також транспортних засобів, оснащених електричними двигунами³.

Для відповідальності за розглянуті правопорушення суттєву специфіку має визначення суб'єкта адміністративного проступку як її

---

¹ Правила дорожнього руху : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 10.01.2001 № 1306 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-п> (дата звернення: 26.08.2021).

² Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 26.08.2021).

³ Там само.

підстави. Ця специфіка полягає у можливості накладення стягнень не лише на водіїв транспортних засобів, а й інших осіб. За загальним правилом суб'єктом таких проступків визнається особа, яка керувала транспортним засобом у момент вчинення правопорушення (зокрема, на момент паркування). Інакше вирішується це питання у випадках, коли правопорушення було зафіксовано в автоматичному режимі або в режимі фотозйомки (відеозапису). У таких випадках відповідальності підлягають особи, визначені у ст. 14-2 КУпАП, а саме, по-перше, особи, яких закон називає «відповідальними», – фізичні особи або керівники юридичних осіб, за якими зареєстровано транспортні засоби, а якщо до Єдиного державного реєстру транспортних засобів внесено відомості про їх належних користувачів, – належні користувачі транспортних засобів; по-друге, особа, яка ввезла транспортний засіб на територію України. Саме ці положення КУпАП спричинюють серед науковців повсякчасні дискусії, тому на них варто зупинитись докладніше.

Проблема в тому, що у цих випадках реально визначається лише транспортний засіб, за допомогою якого було вчинено правопорушення [2, с. 418–419]. Тим самим на власника транспортного засобу покладається обов'язок відповідати за правопорушення, якого він міг не вчиняти, що суперечить не лише принципам права, але й здоровому глузду. У кримінальному праві це має назву «об'єктивне звинувачення» [3]. Не дивно, що у повсякденному життєвому відповідних посадових осіб використовується формула «оштрафувати авто», яку журналісти розуміють буквально і навіть не беруть у лапки¹.

Зрозуміло, що безальтернативне притягнення власників до відповідальності у цих випадках не може не викликати конфліктів. Наразі Велика палата Конституційного суду України розпочала розгляд об'єднаних конституційних скарг трьох громадян щодо відповідності Основному Закону статті 14-2 КУпАП, яка передбачає відповідальність власників автомобілів за порушення ПДР, зафіксовані в автоматичному режимі. При цьому заслуговує на увагу позиція учасників провадження – представників влади, які вважають, що оспорювані положення КУпАП відповідають Конституції, а такі правопорушення можна розцінювати як безвідповідальне використання власником джерела підвищеної небезпеки, що йому належить².

---

¹ У Харкові розпочала роботу Інспекція з паркування // Харківська міська рада : офіц. сайт. 12.02.2019. URL: <https://www.city.kharkov.ua/uk/news/u-kharkovi-rozpochala-robotu-inspektsiya-z-parkuvannya-40983.html> (дата звернення: 26.08.2021).

² Конституційний Суд розглядає, чи законна автофіксація порушень правил на дорогах // Конституційний Суд України : офіц. сайт. URL: <https://>

Така безапеляційність щонайменше викликає подив, адже про конституційність, а точніше неконституційність визнання власників транспортних засобів суб'єктами зазначених правопорушень Конституційний Суд України ухвалив рішення ще 2010 р., зазначивши, що положеннями низки статей КУпАП визначено систему процесуальних механізмів, які в сукупності з конституційними нормами унеможливають притягнення до адміністративної відповідальності особи, яка не вчиняла правопорушення¹. Після ухвалення Конституційним Судом цього рішення до КУпАП було внесено зміни, зокрема його доповнено ст. 14-2. Зміст цієї статті відрізняється від змісту визнаної неконституційною ст. 14-1 лише тим, що замість терміна «власник транспортного засобу» в ній вжито інший – «відповідальна особа», хоча суті це абсолютно не змінило, адже це все той само власник чи його представник, які, як і раніше, можуть до вчиненого правопорушення не мати жодного стосунку. Породжує певний скепсис навіть ужитий при цьому термін «відповідальна особа», адже складається враження, враховуючи зміст цього терміна, що закон таку особу уже наперед визнав винною («відповідальна», тобто яка має відповідати) у вчиненні правопорушення.

З приводу відповідальності за неналежне використання власником джерела підвищеної небезпеки, що йому належить, варто звернути увагу на коректність використання щодо цих публічних відносин цивільно-правових категорій. У цьому разі необхідно наголосити, що цивільне законодавство передбачає майнову відповідальність власників джерел підвищеної небезпеки, яким, безумовно, є транспортний засіб, у разі заподіяння ним майнової шкоди фізичним або юридичним особам. Адміністративні ж проступки, що полягають у порушенні правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів, жодної майнової шкоди не спричиняють (за винятком хіба що неоплати вартості послуг з користування майданчиком для платного паркування, проте це порушення не є наслідком впливу джерела підвищеної небезпеки). Отже, наведені аргументи не можна визнати переконливими.

Із цього приводу ще раз наголосимо: до відповідальності за адміністративне правопорушення має притягатися виключно особа, яка

---

ccu.gov.ua/novyna/konstytucijnyy-sud-rozglyadaye-chy-zakonna-avtofiksaciya-porushen-pravyl-na-dorogah-09092021 (дата звернення: 26.08.2021).

¹ Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Багінського Артема Олександровича щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 14-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення (справа про адміністративну відповідальність у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху : від 22.12.2010 № 23-рп/2010 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v023p710-10> (дата звернення: 26.08.2021).

його вчинила. Винятків із цього правила бути не може, інакше це суперечитиме загальним принципам адміністративної відповідальності, визначеним, зокрема, й Конституцією України.

За порушення правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів застосовується лише один вид адміністративного стягнення – штраф. Розміри штрафних санкцій у цілому варто визнати адекватними характеру зазначених правопорушень, хіба що надмірно суворими є стягнення за зупинку чи стоянку на місцях, на яких дозволено зупинку чи стоянку лише транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю, розмір штрафу за які перевищує у п'ять разів штраф, передбачений за порушення загального характеру, а за паркування на місцях, призначених для безоплатного паркування таких транспортних засобів, штраф може перевищувати загальний у десять і більше разів залежно від вартості паркування у конкретному місті (наприклад, у м. Харків вартість години паркування становить 5 грн, отже, штраф за «просте» порушення правил паркування, який передбачено у 20-кратному розмірі цієї вартості, дорівнюватиме 100 грн, а за паркування на місцях, призначених для безоплатного паркування транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю, штраф встановлено у розмірі від шістдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, тобто від 1020 до 1700 грн. або у 17 разів більше). Проте чи можна визнати обґрунтованою таку різницю, чи є настільки шкідливішими зазначені порушення за загальні? Як уявляється, такий стан є досить контроверсійним.

Ще однією проблемою варто вважати встановлення відносно визначених санкцій за деякі із цих порушень (наприклад, частини 6 і 7 ст. 122, частини 6 і 8 ст. 152-1 КУпАП), адже у випадках порушення правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів, зафіксованих в автоматичному режимі або в режимі фотозйомки (відеозапису), незрозуміло, чим має керуватись посадова особа, що розглядає справу, для обрання конкретного розміру штрафу між мінімальним і максимальним, які можуть досить суттєво різнитись, про що свідчить хоча б наведений вище приклад. Справа в тому, що ст. 33 КУпАП, яка визначає загальні правила накладення адміністративних стягнень (конкретні обставини, що мають враховуватися при цьому: характер вчиненого правопорушення, особа порушника, ступінь його вини, майновий стан, обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність), урахування яких дає змогу обрати найбільш відповідний розмір стягнення у конкретній ситуації, встановлює виняток саме для випадків накладення стягнень за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, серед іншого зафіксовані в автоматичному режимі, тобто ці правила у таких випадках не

застосовуються¹. Це означає, що вирішення питання про конкретний розмір штрафу цілком залежить від суб'єктивного рішення посадової особи, яку у цих випадках нічим не обмежено.

Окремо необхідно сказати про осіб, яким надано право розглядати справи про зазначені правопорушення та накладати за їх вчинення адміністративні стягнення. Зараз такими повноваженнями наділено виконавчі комітети (виконавчі органи) сільських, селищних і міських рад, від імені яких ці повноваження реалізують інспектори з паркування, а також органи Національної поліції, а саме їх працівники, які мають спеціальні звання, відповідно до покладених на них повноважень (статті 219, 222 КУпАП). Повноваження зазначених органів і посадових осіб є досить схожими, за деякими винятками, наприклад, лише працівникам поліції надано право вирішувати справи про неправомірне використання місць для стоянки (парковки), призначених для транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю (ч. 6 ст. 122 і ч. 6 ст. 152-1 КУпАП), водночас вони не розглядають справ про загальні порушення правил паркування транспортних засобів, серед іншого неоплату вартості послуг з користування майданчиком для платного паркування та паркування на місцях, призначених для безоплатного паркування транспортних засобів, особами, які не мають відповідних пільг (частини 1-2 ст. 152-1 КУпАП)². Оскільки таких осіб досить багато і діють вони одна від одної незалежно, не виключаються випадки дублювання ними своїх функцій. Можливість такого дублювання передбачено і у КУпАП, у ст. 279-1 якого зазначено, що посадова особа уповноваженого підрозділу Національної поліції або інспектор з паркування під час внесення до Реєстру адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху інформації про зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису) порушення правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів, а також під час винесення постанови про накладення адміністративного стягнення за вчинення такого правопорушення перевіряє, чи не були відповідні обставини зафіксовані раніше, а також чи не притягалася відповідна особа до адміністративної відповідальності за це правопорушення іншою уповноваженою посадовою особою. Якщо відповідні відомості про зафіксоване правопорушення вже

внесено

до

---

¹ Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 26.08.2021).

² Там само.

Реєстру адміністративних правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху, або відповідну особу вже притягнуто до адміністративної відповідальності за це правопорушення, постановою іншої уповноваженої посадової особи про притягнення до адміністративної відповідальності підлягає скасуванню¹.

Провадження в справах про порушення правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів відзначається найбільшою кількістю особливостей порівняно зі справами про інші адміністративні проступки. Вони стосуються як загальних положень цього провадження (принципів, доказів і доказування, правового статусу учасників), так і окремих його стадій. Аналіз цих особливостей міг би стати предметом окремого аналізу. Зараз лише зазначимо, що найбільше проблем породжують особливості розгляду справ про порушення правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису), а також у випадках, коли протокол про адміністративне правопорушення не складається, а відразу виноситься постановою про накладення адміністративного стягнення. У цих випадках не повною мірою реалізуються принципи адміністративної відповідальності, зокрема на особу, яка фактично не вчиняла проступку, покладається обов'язок надавати докази своєї невинуватості (ст. 279-7 КУпАП установила, що відповідальна особа, зазначена у частині першій ст. 14-3 Кодексу, звільняється від адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері безпеки на автомобільному транспорті, зафіксоване в автоматичному режимі, якщо протягом 20 календарних днів з дня вчинення відповідного правопорушення або з дня набрання постановою про накладення адміністративного стягнення законної чинності така особа надала документ, який підтверджує, що до моменту вчинення правопорушення транспортний засіб вибув з її володіння внаслідок протиправних дій інших осіб²), хоча ст. 251 КУпАП покладає обов'язок щодо збирання доказів на осіб, уповноважених на складання протоколів про адміністративні правопорушення; особа, яка притягується до адміністративної відповідальності, не може належним чином реалізувати свої права, гарантовані законом, адже під час розгляду справи вона не має можливості подавати докази, заявляти клопотання чи користуватися юридичною допомогою адвоката чи іншого захисника своїх прав [4]; встановлено особливий порядок тимчасового затримання транспортних засобів³ та ускладнено інші питання здійснення зазначеного провадження.

---

¹ Там само.

² Там само.

³ Порядок тимчасового затримання інспекторами з паркування транспортних засобів та їх зберігання : затв. Постановою Кабінету Міністрів України

Висновки

Підсумовуючи викладене, можна дійти висновку, що адміністративна відповідальність за порушення правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів має багато особливостей, які стосуються всіх її складових: підстав, якими є порушення специфічних правил, визначених багатьма нормативними актами, того, що суб'єктом може визнаватись не лише особа, яка безпосередньо вчинила ці порушення, а й інші особи, яких законом названо відповідальними; змісту, тобто адміністративних стягнень, які можуть застосовуватися без урахування загальних правил їх накладення; порядку реалізації, особливо у випадках розгляду справ про порушення правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів, зафіксованих у режимі фотозйомки (відеозапису). Аналіз зазначених особливостей свідчить, що правове регулювання та практика застосування адміністративних стягнень за вчинення порушень правил зупинки, стоянки та паркування транспортних засобів потребують подальшого вдосконалення, насамперед з погляду забезпечення прав осіб, що притягуються до відповідальності.

Список бібліографічних посилань: 1. Адміністративна відповідальність в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. А. Т. Комзюка. 3-тє вид., доопр. Харків : Вид-во Харків. нац. ун-ту внутр. справ, 2007. 80 с. 2. Панасюк О. В. Адміністративно-деліктне право України: теоретичні питання розвитку та реформування : монографія. Харків : У справі, 2020. 508 с. 3. Гусаров С. М., Комзюк А. Т., Салманова О. Ю. Деякі актуальні проблеми реформування інституту адміністративної відповідальності. *Форум права*. 2017. № 5. С. 112–119. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_5_17.pdf (дата звернення: 26.08.2021). 4. Комзюк А. Т. Проблеми визначення і врегулювання основних положень провадження в справах про адміністративні проступки // *Moderní aspekty vědy : XII. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. Česká republika : Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2021. Str. 271–278.*

Надійшла до редколегії 29.08.2021

Salmanova O. Yu., Komziuk A. T. Administrative Liability for Violating the Rules of Stopping, Parking, Vehicle Parking

The authors of the article have defined the essence, grounds and procedure for implementing administrative liability for violating the rules of stopping, parking, vehicle parking, in

particular they characterize the content of the rules of stopping, parking, vehicle parking, violation of which is the legal basis of liability, i.e. the objective aspect of the subject liable for these violations, the administrative penalties that may be imposed for their commission, the types of entities authorized to consider cases of these violations, as well as the specifics of proceedings in such cases.

It has been emphasized that driving cars and other vehicles is becoming more intense every year, which is primarily evidence of the success of technical progress. At the same time, the increase in the number of these funds creates a lot of problems for the organization and safety of road trafficking, as well as for the livelihoods of settlements. It is especially true in large cities, where traffic jams often paralyze the entire traffic. In addition, all of these facilities require storage and parking spaces, which are also chronically lacking.

It has been concluded that administrative liability for violating the rules of stopping, parking, vehicle parking has many features that are applied to all its components – the grounds for which are violations of specific rules defined by many regulations, and the subject can be recognized not only the person who directly committed these violations, but also other persons who are named responsible by law; content, i.e. administrative penalties that can be applied without taking into account the general rules of their imposition; procedure for implementation, especially in cases of violating the rules of stopping, parking, vehicle parking recorded in the mode of photography (video). The analysis of these features shows that the legal regulation and practice of administrative penalties for violations of the rules of stopping, parking, vehicle parking need further improvement, primarily in terms of ensuring the rights of those prosecuted.

Key words: vehicles, rules of stopping, parking, vehicle parking, violations, administrative liability.

